អញ់សែ កប់ ប្លៃ កាអៀល

រឿង ចាំបាញ់សត្វស៊ីផ្លែពោន

រៀបរៀងដោយ : លោក បេច យេក

រូបភាពដោយ : លោក សុភាព

សៀវភៅរឿងព្រេងនិទានអំពី **"បុរសចាំបាញ់សត្វស៊ីផ្លែពោន"**

របស់ជនជាតិទំពួន ខេត្តរតនគិរី

បោះពុម្ព លើកទី ២ ចំនួន ២៥ ក្បាល

ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៤

បើចង់បានពតិមានបន្ថែមទៀត

សូមទាក់ទងមកតាមអាស័យដ្ឋានខាងក្រោមនេះ

អង្គការសហការ (ICC)

P.O BOX 612

ភ្នំពេញ កម្ពុជា

Tel : 023215200 or 364941

ឬ

P.O BOX RK-003

បានលុង ខេត្តរតនគិរី

Tel : 075974029

Afolk tale written in Tampuan language of Rattanakiri province, Kingdom of Cambodia. 25 copies printed, November.2004. For more information or copie contact the address below.

P.O BOX 612
Phnom Penh Cambodia
Tel : 023215200 or 364941
or
P.O BOX RK-003
Banlung Rattanakiri province.
Tel : 075974029

ពូ សើគ ពែ៍ ទី កាម៉ាក៍ ម៉ោញ ដូវ
អ្យក់ ស្រាគ់ អ្យក់ ទឹងគង ទ្យាំ ប៉ាគ់ ព្រី ។
អ៊ែ៍ ប៉ប៍ ប៉្លៃ កាអៀល ជឹល សា វ៉ាសាក ។

អ៊ែ កា ប្រ៉គ័ កាណប់ ។ កេះ ប្រ៉គ័ កេះ ញ៉ា
កេះណោះ អ៊ែ កា សឹត ប៉ាគ់ ហី តៃប មុាំង
ណោះ ។ តារ កាំលឺ ផុងមុាំង អឿរ អោគ
ម៉ោញ ទង អ៊ែ អ្យក់ ស្រោគ់ អ្យក់ ទឹងគង
ឡាំ កប់ កាអ៊ែ ប៉ាគ់ កាណប់ ប៉្លៃ កាអៀល
អ៊ែ ណោះ ។

ទឹល ប៉ាគ់ តើម កាអៀល អ៊ែ ម៉ុត កប់

កាណុង
កាណប់ ។
អ៊ែ អ្វៃ កប់
ម៉ោញទ្រុ
ឡឹង ណោះ
ពឹះ ប៉ាទ្រូ ប៉ង តាប៉ង ឡឹង តោ សា ប៉្លៃ
កាអៀល ប្លប់ ទ្រង ពីរ ប្លុ៉រ ឡាច់ ទ្រង
ប៉ាអច់ បាង កាវ៍ កាអៀល ណោះ ។ អ៊ែ
កាកឹន កាណុង ពុត អ៊ែ ផា៖ «ប៉ាទ្រូ អា វេ !
សាមគ៍ កា ជឹល អាញ់ សា ប៉្លៃ កាអៀល អា
ពៃ» ។ ប៉ាទ្រូ កា ឡាំ ចាំ ក្យាម៍ ចាំ ក្យាម៍
ប៉ាគ់ ចារ អ៊ែ កប់ ប៉ាទ្រូ ផា៖ «ញ៉ា ឡាក់កា
បោ ប៉ាណូស ?»

ប៉ាទ្រូ ហៃ ឡាលេ ឡាឡូ ប៉ាទ្រូ ប៉ប័ អ៊ែរ អ្វៃ កប់ កាណុង កាណប់ ។ ប៉ាទ្រូ ម៉ុត ទម អ៊ែរ កាណុង កាណប់ ណោះ ។ អ៊ែរ តាគ់ អំប្រ៉ែគ័ តោ៉ ។ ប៉ាទ្រូ ឡាអិក ហាចំ កា អ្វូ សាំប៉ត់ ។ ប៉ាទ្រូ កា អ្យក់ តាំង សាប៉ាន័ សុះ ហាត់ អ្យឺប ទុំ ទ្បោង ទ្បោង កាខាក់ កេះណោះ ប៉ាទ្រូ ប៉ាន់តុ ប៉ាណ្សស ណោះ កាខាក់ ។ ប៉ាន់តុ ហាចំ កា អ្វូ សាំប៉ត់ ។ ប៉ាទ្រូ ផា៖ «តោ៉ កេះ ប៉ាណ្សស អា » ។

ប៉ទ្រូ កា សឹត អ្យក់ វ៉ាស អំប៉ាស តាគ់ អំពួយ អ៊ែ ។ កេះណោះ ប៉ទ្រូ សឹត វ៉ាង៉ាប់ ។ ប៉ាណូស ណោះ អ្យូវ ហៃ ប៉ទ្រូ ហាចំ កា អូ ប៉ប័ ។ អ៊ែ កា អ្យក់ វ៉ាស អំប៉ាស រ៉ុក សឹត កាអ៊ែ ប៉ាគ់ ហី ។ ទឹល ប៉ាគ់ ហី ពូ ប៉ប័ អ៊ែ ទី វ៉ាស អៀង ។ កាម៉ាញ់ អ៊ែ អំប៉ញ់ ផា៖ «វ៉ាស អំប៉ាស ឡឹង ចំ ឡគ់ ទី កា អីស អៀង ខាក់ អា ? » អ៊ែ ផា ៖ «វ៉ាស ប៉ទ្រូ អន់ កា អាញ់ អា» ។ កេះណោះ អ៊ែ អ្យក់ សាណើ ណោះ តាគ័ យុរ ។ ចាង័ អ៊ែ ប៉ប័ ឡឹង ហី អ៊ែ ផា៖ «យើយ ញ៉ា ចាង័ ទី វ៉ាស អៀង ខាក់ តោ» អ៊ែ កា ឡាំ ចាចាក ប៉ាគ់ ហី ចាង័ អ៊ែ កេះណោះ អំប៉ញ់ ផា៖ «ចាង័ ប៉ាគ់ចំ អីស ឡាំ ណាំង វ៉ាស អំប៉ាស អៀង ខាក់ អា? »

អ៊ែ តើល ផា៖ «អូ ទី ឡាំ ណាំង ប៉ាគ់ចំ អុះ អាញ់ ឡាំ កប់ ប៉្លៃ កាអៀល អាញ់ សាមគ័ កា ជីល សា ប៉ាគ់ អាញ់ កប់ ពឹះ ហិ ប៉ាទ្រូ ។ ប៉ាទ្រូ ប៉ប័ អាញ់ កាណុង កាណាប់ អ៊ែ កា ម៉ុត ទម អាញ់ ។ អាញ់ កា តាគ់ អំប្រ៉គ័ តោ័ ណោះ ហាង ប៉ាទ្រូ តាគ់ អំពួយ វ៉ាស អា កា អាញ់ អា» ។ ចាង៍ អ៊ែ ផា៖ «អន់ អាញ់ កប់ ណើ ចាង៍ កាណាប់ អីស ណោះ» ។ ចាង៍ អ៊ែ ផា៖ «អ្យូគ អីស អូ ដាម័ អត់ តះ័ ចាង៍ អន់ទៀ តោ័ ដែស ចាង៍»

ចាង៍ អ៊ែ៍ ណោះ ម៉ាំង ណោះ អ្វូ ប្លាក់
តែប អុះ ។ អ៊ែ៍ ចាណាង ប្ល៉ៃង តារ កាអ៊ែ៍
ប៉ិច ឡ្យាំ កប់ ។ តារ កាំលើ ផុងម៉ាំង អៀរ
អោគ ម៉ោញ ទង អ៊ែ៍ កា អ្យក់ ស្រាគ់ អ្យក់
ទឹងគង ឡ្យាំ កប់ កាអ៊ែ៍ តាទិច ហាង ។
ម៉ោញទ្រុ ឡ្យឹង ណោះ ផាឱ ពឹះ ប៉ាទ្រូ ប៉ង
តាប៉ង ឡ្យឹង តោ សា ប្ល៉ៃ កាអៀល ប្លប់
ទ្រង ពឹរ ប្ល៉ុរ
ទ្រង ប៉ាអថ់ ។
អ៊ែ៍ កា ហោក
កាខាក់ ។ អ៊ែ៍
ផា៖ «ទី វ៉ាស

ហាង ដេល អា» ។ ប៉ាទ្រូ កា ឡ្លាំ ចាំ ក្យាម័
អ៊ែ ។ ប៉ាទ្រូ ប៉ប័ អ៊ែ កាណុង កាណប់ ប៉ាទ្រូ
កា ម៉ុត ទម ឡ្លាអិក អ៊ែ កាណុង ណោះ ។
អ៊ែ អូ ដាម័ អត់ កា ម៉ាក់ម៉ុើរ អ៊ែ កា តោ័
តាទិច ។ ប៉ាទ្រូ ប៉ប័ អ៊ែ តោ័ កេះ ប៉ាទ្រូ
សឹត អ្យក់ វ៉ាស អំប៉ាស សាណើ សាត
សាណើ រ៉ោះ តាគ់ អំពួយ អ៊ែ ។

“ឡ្យច កេះ”

រឿងព្រានព្រៃចាំបាញ់សត្វឈ្លូសស៊ីផ្លែពោន

១- ថ្ងៃមួយមានព្រានព្រៃម្នាក់ ធ្វើដំណើរទៅព្រៃមួយដោយកាន់ព្រួញនិងស្នារទៅជាមួយផង ។ ពេលទៅដល់ព្រៃគាត់បានឃើញផ្លែពោនដែលសត្វស៊ីថ្មីៗ ។

២-ដោយស្មានតែសត្វឈ្លូសស៊ី គាត់ក៏រៀបចំធ្វើកន្លែងមួយនៅក្បែរដើមពោននោះ ដើម្បីចាំបាញ់សត្វឈ្លូស ។ ធ្វើរួចគាត់ក៏ត្រឡប់ទៅដេកនៅឯផ្ទះវិញ ។ ពេលមាន់រងាវម្តងព្រានព្រៃបានក្រោកឡើងកាន់ព្រួញនិងស្នាទៅចាំ បាញ់សត្វឈ្លូស ។

៣- មួយស្របក់ក្រោយមក គាត់ឃើញខ្មោចមួយចេញមករើសផ្លែពោននោះស៊ី វាដើរ ង៉ោលត្រង៉ាលស៊ីផ្លែពោនចូលផ្លុកតាមមាត់ចេញផ្លុចតាមគូថ ព្រានព្រៃឃើញដូច្នោះ ក៏គិតក្នុងចិត្តថា៖ «អែយ៉ា ! ខ្ញុំស្មានតែសត្វឈ្លូសតាមពិតខ្មោចទេតើ ដែលស៊ីផ្លែពោននេះ» ។ ពេលខ្មោចដើរមកជិតកន្លែងគាត់ខ្មោចនិយាយថា៖ «យី ! ដូចជា ធុំក្លិនមនុស្ស » ។

៤-ខ្មោចដើរស្រង់ក្លិននោះក៏ឃើញព្រានព្រៃនៅក្បែរដើមពោនរួចក៏សង្កត់គាត់ជាប់ ។ ព្រានព្រៃធ្វើពុតជាស្លាប់ ទោះជាខ្មោច

ចាក់ចង្កេះ យ៉ាងណាក៏ដោយក៏គាត់ មិនកំរើកទាល់តែសោះ ។ ឃើញដូច្នេះខ្មោចក៏យកខ្សែ ស្ពាន់មកដក់ថ្នាំ ខ្សែស្ពាន់នោះ ឆេះកំដៅឡើងក្រហម ហើយវាក៏អុជព្រានព្រៃនោះ តែគាត់ស៊ូ ទ្រាំមិនកំរើកដដែល ។ ឃើញដូចនោះ ខ្មោចក៏នឹកក្នុងចិត្តថា៖ « អូ!មនុស្សនេះពិតជាស្លាប់មែនហើយ បានជា មិនកំរើក »។

៥- ពេលដឹងថាព្រានព្រៃនោះស្លាប់ហើយ ខ្មោចក៏ទៅ យកខោ អាវជាច្រើនមកអោយគាត់ រួចក៏ចេញបាត់ទៅ ។ ព្រានព្រៃ ក្រោកឡើងរកមើលខ្មោចមិនឃើញក៏ស្ពាយខោអាវធ្វើដំណើរ ត្រឡប់ទៅផ្ទះគាត់វិញ ។ ទៅដល់ផ្ទះប្រពន្ធសួរថា៖ « តើខោ អាវនេះបងបានមកពីណាមេចក៏ច្រើនម្ល៉េះ ?» ព្រានព្រៃឆ្លើយ ថា៖ «ខោ អាវទាំងអស់នេះ ខ្មោចអោយបងទេ » ។ យល់ សេចក្ដីហើយប្រពន្ធគាត់ក៏យកខោអាវទាំងអស់នោះទៅហាល ពេលនោះសម្លាញ់ព្រានក៏ឃើញហើយសួរថា៖ «យី ! ឯងបានខោអាវមកពីណាច្រើនម្ល៉េះវ៉ឺ ? » ។

៦ព្រានព្រៃបានរៀបរាប់រឿងរ៉ាវទាំងអស់អោយសម្លាញ់របស់គាត់ស្តាប់ ហើយសម្លាញ់គាត់បានសុំកន្លែងដែលគាត់ចាំបាញ់សត្វនោះទុកអោយវាទៅចាំម្តង ។ ព្រានព្រៃបានប្រាប់គាត់ថា៖ «ក្រែងឯងទ្រាំមិនបានក្រែង ស្លាប់ទេ ដឹង»មិនអីទេអោយតែឯងព្រមអោយ ។

៧-យប់នោះសម្លាញ់គាត់ដេកមិនសូវលក់សោះ ។ លុះមាន់រងាវម្ដង សម្លាញ់គាត់ក៏កាន់ស្នា និងព្រួញ ទៅចាំ បាញ់សត្វឈ្លូស នៅកន្លែងដើមពោន ។ មួយស្របក់ក្រោយមកខ្មោចនោះក៏ចេញមករើសផ្លែពោន វាដើរ ង៉ោលត្រង៉ោលៗ រើសផ្លែពោនស៊ីផ្លុកតាមមាត់ចេញផ្លូចតាមគូថ ។ ឃើញដូច្នោះសម្លាញ់គាត់ អរណាស់គិតក្នុងចិត្តថា៖ «អញប្រាកដជាបានខោអាវហើយ» ខ្មោចឃើញបុរសនោះក៏សង្កត់ជាប់ ។

៨- ខ្មោចបានធ្វើដូចលើកមុនដដែលតែបុរសនោះទ្រាំមិនបានក៏ស្លាប់ទៅ ។ ខ្មោចក៏យកខោអាវរហែក និងខោអាវចាស់ៗមកអោយបុរសនោះ។ ៚

"ចប់"

Prepared for first online distribution in March 2015 by

អង្គការសហការអន្តរជាតិកម្ពុជា
International Cooperation Cambodia
P.O. Box 612, Phnom Penh, Cambodia
Tel: 092-469-934 / 075-974-029
info@icc.org.kh
http://www.icc.org.kh

This work is dual licensed under either of these Creative Commons licenses:

- Attribution-ShareAlike 4.0 International License.(Cc-BY-SA) To view a copy of this license, visit http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/.
- Attribution-NonCommercial-ShareAlike (CC BY-NC-SA) To view a copy of this license, visit http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material
for any purpose, even commercially.
The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following terms:

Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made. You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.